

CONTROLEPROTOCOL 2023

*Voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2023 van de gemeente Tilburg
Vastgesteld door de audit-commissie in haar vergadering van 09-10-2023*

Aanleiding

Ten behoeve van de accountantscontrole wordt jaarlijks een controleprotocol opgesteld. In dit protocol staan aanwijzingen die de accountant moet gebruiken bij de controle van de jaarrekening. Deze aanwijzingen gaan over de reikwijdte van de accountantscontrole, de normen die daarbij gelden en de goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

Voorstel

De Auditcommissie stelt het controleprotocol 2023 vast. Het bevat de volgende onderdelen:

1. de algemene uitgangspunten voor de controle van de jaarrekening 2023;
2. de goedkeuring- en rapporteringstoleranties;
3. de uitgangspunten voor de rapportagevorm en de controleverklaring;

Wijzigingen ten opzichte van 2022

De opzet van het controleprotocol 2023 sterk gewijzigd ten opzichte van de opzet van 2022. De oorzaak hiervan is dat het afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt te vervallen vanwege de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op 1 januari 2023. De accountant geeft enkel nog een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording van het college een onderdeel zal uitmaken.

Dit betekent dat rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden in beginsel geen invloed meer hebben op de strekking van de controleverklaring. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording geen getrouw beeld geeft van de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden kan dit wel invloed hebben op het getrouwheidsoordeel van de accountant in de controleverklaring.

Onderstaande zaken zijn geactualiseerd.

1. De bedragen van de goedkeuring- en rapportagetolerantie zijn geactualiseerd op basis van de lasten in de Programmabegroting 2023.

Wettelijk kader

In de gemeentewet staat dat de gemeenteraad een accountant aanwijst voor de controle van de jaarrekening. De accountant geeft bij de controle een controleverklaring af en maakt een verslag van bevindingen.

De gemeenteraad kan aangeven welke goedkeurings- en rapporteringstoleranties de accountant moet gebruiken bij de controle.

Accountantscontrole 2023 Gemeente Tilburg

De opdracht om de jaarrekening 2023 te controleren is na een Europese aanbesteding gegund aan Deloitte Accountants B.V.¹. Voor het boekjaar 2023 is gebruik gemaakt van de verlengingsoptie. Object van controle is de jaarrekening 2023, als onderdeel van de Jaarstukken 2023, en daarmee ook het financieel beheer over het jaar 2023 zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg.

In de 'Financiële Beheersverordening gemeente Tilburg 2023 en de 'Controleverordening gemeente Tilburg 2023' is op hoofdlijnen het normenkader vastgelegd wat de accountant bij de controle moet hanteren. Met het nu voorliggende Controleprotocol 2023 stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2023.

Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

De controle van jaarrekening richt zich, conform artikel 213 Gemeentewet, op de vraag of:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie een getrouwe-verantwoording mogelijk maken;

¹ Nb: Deze Europese aanbesteding heeft in het najaar van 2017 plaatsgevonden. Het afgesloten contract met Deloitte heeft betrekking op de vier boekjaren 2018 t/m 2021 met een verlengingsoptie voor boekjaar 2022 en 2023.

- de door het college opgestelde jaarrekening in overeenstemming is met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Bij de controle zijn de controle- en overige standaarden (COS) en ook nadere regels over de reikwijdte van en verslaglegging omtrent de accountantscontrole (op basis van artikel 213 lid 6 GW) bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Het BADO schrijft de minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voor. Voor de accountantscontrole 2023 houden we onderstaande wettelijke minimumkaders aan.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Ter verduidelijking:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

Naast de goedkeuringstolerantie is de rapporteringstolerantie van belang.

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportage plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie bedraagt 1 promille van de omvangsbasis (de totale lasten van de gemeente, inclusief toevoegingen aan reserves)

De totale lasten in de Programmabegroting 2023 bedragen € 1.163,3 miljoen (2022: € 949,0 mln.). Op basis van bovengenoemde percentages betekent dit dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening 2023 van circa € 11,6 miljoen (1%) en een totaal van onzekerheden van circa € 34,9 miljoen (3%) het oordeel van de accountant niet zullen beïnvloeden. De rapporteringstolerantie (1‰) komt voor 2023 uit op € 1.163.000,--. Dit betekent dat de accountant elke fout of onzekerheid rapporteert die groter is of gelijk aan € 1.163.000,-.

De uiteindelijk definitief te hanteren bedragen voor de toleranties worden gebaseerd op de gerealiseerde lasten in de jaarrekening 2023.

Rapportage door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant zoals in de controleverordening is opgenomen. De rapportagemomenten en aan wie gerapporteerd wordt zijn ook daarin vastgelegd.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de in dit protocol genoemde rapporteringstolerantie overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Dit gebeurt zowel voor de getrouwheid. De controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.